

M. I.

LIETUVIŲ

BALSAS.

№ 15.

KAINA:

Metams 4 rb., pusme-
čiui 2 rb. 10 kap., 3
mėnesiams 1 rb. 10 kp.
1 mėnesiui 35 kap.

Skyrium numeris 5 kop.

SKELBIMAI:

Petito eilė (4 skiltys)
prieš tekstą 60 kap.,
po teksto 30 kap.,
Darbo ieškantiems:
eilė 10 kap.

Lapkričio 1 d. 1915 m.

Redakcijos ir Administracijos adresas: PETRAPILIS, Baskov per. № 29, b. 10. (Znamenskų g. kampas). Tel. 652-02.

Redakcijos sekretorius L. Noreika priima kasdien, be sekmadienių, nuo 12—2 val. dieną.

„LIETUVIŲ GLOBOS“

sėlpti mūsų broliams lietuviams belaisviams iš Mažosios (Prūsų)

Lietuvos:

Valdyba

prašo savo įgaliotinių skubiai pranešti savo
adresus:

Petrograd, Pet. stor. Sjezžinskaja № 24, kv. 18, Lietuvių Globos
sekretoriui Jonui-Zigmui Valaičiui.

Pabėgusių lietuvių domeil

„Vilijos“ fabrikoje
tuojaus reikalingi

geri kalviai, šaltkalviai, katiliai ir ra-
čiai prie kariškų darbų. Kreipties šiuo
adresu: Smolensk, Zavod T-va „Vili-
ja“, Vitebskoje šosse 132.

Petrapolis, lapkričio 1 d.

II.

Pirmame straipsnyje mes palietė-
me klausimą, kaip vokiečių visuome-
nė įsivaizdina sau Belgijos klausimą.
Matėme, kaip griežtai protestuoja pa-
žangiųjų srovių atstovai prieš deši-
niųjų troškimus Belgiją užgrobti. Bet
mums svarbu taipgi prisiziūrėti ir
prisiklausyti jų sumanymams apie
Lenkiją ir Lietuvą, kokie viešpatauja
vokiečių visuomenėje ir vokiečių vy-
riausybės sferose. Ir čia ta pat turi-
me pažymėti, kad mes duodame sa-
vo skaitytojams tikrai tas žinias, ku-
rias pavyko mums sugaudyti iš pasi-
kalbėjimų neutralinėje valstybėje, ir
kurios randamos vokiečių spaudoje.
Turime priminti, kad savo nuomonės
apie kalbamąjį dalyką mes neta-
riame.

Vokiečių visuomenė, taip griežtai
pasidalinusi į dvi priešingai srovi Bel-
gijos prijungimo klausime, daugiau
randa vienybės, kalbėdama apie rytų
sieną, apie Lenkiją ir Lietuvą. Vo-
kiečiai labai daug dėjo vilties, Varšu-
vą užimdami. Jų tikėtasi, kad užėmę
Varšuvą, o paskui ir Vilnių, žymiai
nusišpūninsią savo priešininką ir, su-
darę du politikos kunu, galėsia jais
atsiremti.

Bet, užėmus Varšuvą, o paskui ir

senovės Lietuvos sostinę Vilnių, pa-
matė, kad jų troškimai neišsipildė.
Juo didesni plotų žemės nustojes
jų priešininkas juo daugiau energijos
deda vokiečiams atremti, ir vokiečių
kariuomenės „drang nach osten“, ga-
lima sakyti, sulaukytas.

Bet užimtieji žemės plotai duoda
jiems daug medžiagos galvoti, ką su
jais daryti. Užėmimas per karą sve-
timos žemės plotų dar nereikia, kad
tie plotai galutinai perėjo į užėmu-
siojo nuosavybėn. Istorija duoda
mums daug pavyzdžių, kurie rodo, kad
karo metu užimtos šalys gražinamos
tuo pačiu keliu, arba po karo taikos
derybose. Dažnai atsitinka, kad užė-
męs priešininko teritoriją po karui
tiek nusilpnėja, kad būna priverstas
ne tik užimtas žemes grąžinti, bet ir
dalies savosios netekti.

Bet vokiečiai jau dabar galvoja,
svarsto ir rašo apie užimtųjų šalių
prijungimą. Yra žymi vokiečių visuo-
menės dalis, kuri norėtų iš Lenkijos
sudaryti autonominę valstybę, sujun-
gtą su Austrija. Tą mintį gaivindami
jie numano, kad Lenkija, atkirsta nuo
jūrų, negalėtų būti stipri ir jiems pa-
vojinga. Atbulai: jiems aišku, kad to-
kia politinei situacijai susidarius,
Lenkija ekonomijos srityje būtų vo-
kiečių paglemžta. Dar reikia pridurti,
kad vokiečiai, kalbėdami apie autono-
minės Lenkijos sudarymą, visai ne-
mano prie būsimosios Lenkijos pri-
kergti tu lenkų gyvenamų žemių, ku-
rios iki šiolei buvo vokiečių valdžio-
je. Jie galvoja tik apie sujungimą —
Austrijos ir Rusijos lenkų.

Del Lietuvos, tai vokiečiai svarsto šį
klausimą visai skyrium nuo lenkų. Kaip
matyti iš laikraščių, jie gerai pažįsta
lietuvių tautinį judėjimą.

Yra vokiečių visuomenės dalis,
kuri nori prikergti Lietuvą prie Vo-
kietijos ir sudaryti autonominę val-
stybę, surišta su Vokietija. Oficijali-
nių pasižadėjimų jie neduoda. Bet
tarp jų pačių eina ginčai, ir užgrobti
Lietuvą jie, žinoma, norėtų. Iš kitos
pusės lietuvių klausimas pats savaime
keliamas, kada svarstoma lenkų
klausimas. Čia, kalbant apie Lenkijos

sudarymą, iškyla klausimas, kokias
nustatyti sienas. Lenkai patys jau
sutinka, kad jiems būtų duota Len-
kija etnografinėmis sienomis, bet ka-
da imama svarstyti, kur baigiasi jų
etnografijos sienos ir prasideda kitų
tautų gyventojai, tai čia kaip tik ir
iškyla Lietuvos klausimas. Lenkai vi-
sur ir visados skelbia Lietuvą esant
lenkų apgyventą. Pasiremiami istori-
jos faktais, kad Lietuva ir Lenkija
buvo viena valstybė, kad Lietuvos
didžponiai sulenkėję ir, norėdami
operuoti šiais pastaraisiais, lenkai
Lietuvą ir Lenkiją skelbia esant ta
pat. Nors Dmowski, o paskui ir Jan-
kovskis, išleisdami savo etnografijos
žemėlapius kad ir su paklaidomis, sa-
vo naudai padarytomis, aiškiai pažy-
mėjo tikrai pačią Lenkiją, bet nėra
tat dar visos lenkų visuomenės nuo-
monė.

Ir dabar, mums beesant Stockhol-
me, teko sužinoti, kad lenkai įteikę
vokiečių vyriausybei platų memorija-
lą. Jame nurodą savo troškimus ir
siekimus, nurodą taip pat ir savo
Lenkijos būsimąsias sienas. Tarp ko
kito jie nurodą, kad Gardino, Vil-
niaus ir didžioji dalis Suvalkų gu-
bernijos esančios lenkų apgyventos,
taigi, autonomine Lenkija sudarant,
vokiečių vyriausybė turėtų pasirū-
pinti, kad šios vietos būtų prikergtos
prie Lenkijos. Kaip gi žiūrėti vokiečiai
į šį lenkų reikalavimą? Žinoma, sun-
ku ką nors tikrai tarti, bet mums te-
ko sužinoti, kad šis klausimas kol
kas vokiečių vyriausybės dar neap-
svarstytas. Vokiečių užsienių reikalų
ministeris pasakęs, kad šis raštas
esąs svarstytinas, bet jis nemanąs,
kad lenkų reikalavimai būtų teisingi
ir kad juos reiktų patenkinti.

Apie Lietuvą vokiečiai galvoja
dvejopai. Vieni nori Lietuvą užimti
ir prikergti prie Vokietijos, kiti vėl
numanydami, kad jiems tai nepa-
vyks, nori sudaryti savistovią valsty-
bę, kuri būtų sąjungoje su Vokietija
ir nuo jos priklausytų. Girdi, ir jie
tikrai kariaują už pavergtųjų mažųjų
tautelių paliuosavimą ir nė viena ka-
riaujančioji valstybė negalėsianti jiems
prieštarauti sudaryti Lietuvių valsty-
bę. Čia, vadinasi, lietuviams norima
pasinaudoti, kaip etnografinė mase
savo siekimams. Kaip vieni, taip ir
kiti, matyti, turi omenyje vieną ir tą
patį: prikergti Lietuvą prie Vokietijos,
tikrai pažangioji visuomenės da-
lis norėtų duoti gražią formą ir už-
dėti savo geležinę leteną, gražia pir-
štine apmovę.

Tiktai vien socialistai demokra-
tai, kaip savo pirmajame straipsnyje
minėjome, eina prieš užgrobiną sve-
timų žemių ir protestuoja prieš de-
šiniųjų ir liberalų sumanymus. Tas
pats prof. Brentanas, kuris taip smar-
kiai protestuoja prieš Belgijos prijun-
gimą, užėjus kalbai apie Lietuvą, vi-
sai priešingai riša šį klausimą. Prieš
mane jo straipsnis, indėtas „Berliner
Tageblatt“ spalį 14 dieną vardu:
„Deutschlands zukunfftige Anbaufliche“.
Jame Brentanas išdėsto savo
pažiūras į Vokietijos ekonominį sto-
vį ir, remdamasis statistikos žinio-

mis, išrodinėja, kad Vokietija turinti
užkariauti naujus žemės plotus, nes,
taip dalykams stovint, ji nebegalė-
sianti išmaitinti savo žemės produ-
ktais visų gyventojų.

Jei Lenkija ir bus prie mūsų
prijungta (kaipo autonominė valstybė),
tai mums darto neužteks, nes ir
dabar Lenkijai neužtenka jos pačios
išaugintų javų ir jie gabenasi jų iš
kitų Rusijos vietų. Kas kita Lietuva
ir Pabaltijūro provincijos. Kaip rodo
rusų vyriausybės išplatinta Kovalev-
skio knyga per Paryžiaus parodą
1900 m. parašyta: „La Russie à la
fin du 19-me siècle“, Kauno guber-
nijoje esą tikrai 44, Gardino—51,
Vilniaus 41, Kuršo vos 27, Lyvų gub.
31, estų tikrai 23 gyventojai viename
ketvirtajame kilometre, tuo tarpu
Vokiečiuose 1914 metais viename ki-
lometre 123 gyventojai.

Atminus, kad per 30—35 metus
Vokietijos gyventojų skaičius bus
100 milijonų, tuo būdu yra pagei-
daujama Lietuvą, kuri turi tokių
didelių neišnaudotų žemės plotų,
prijungti prie Vokietijos. Ta pat pata-
riama padaryti ir su Pabaltijūro
provincijomis.

Prikergtus prie Vokietijos Lietuvą,
tuos žemės plotus, kurie yra neiš-
naudoti, apšodinti vokiečiais, parga-
bentais iš Rusijos, ir sudaryti iš jų
germanizatorių kadrus. Tat yra ne
jo vieno nuomonė. Ji plačiai paskli-
dusi tarp vokiečių visuomenės. Yra
net socialistų tarpe, kurie pataria
spaudoje, pavyz. Zudekum'as, kad
neverta esą priešintis svetimos že-
mės užėmimui, kad nepasunkinus
vyriausybei taikos sąlygų.

Bet reikia pažymėti, kad šie so-
cializmo atstovai yra iš partijos
išstoje.

ŠIS-TAS IŠ MASKVOS
GYVENIMO.

Nelemtos karo aplinkybės persky-
rė gyvasias mūsų tautos pajėgas į
dvi bemaž lygi dali ir padėjo tarp jų
nepereinamą sieną. Dabar sunku val-
bėti apie lietuvių tautos sąmonės vie-
numą, kadangi viena dalis nežino,
ką mąsto ir dirba antroji, gyvenama
suvis kitokiose gyvenimo aplinkybėse.
O darbo kaip vieniems taip ir an-
triems begalės. Ir gal-būt, maža kal-
bėti apie darbo daugumą, kada tenka
kartais pagalvoti dėl mūsų tautos li-
kimo. Lietuviams, gyvenant tarp ger-
manų ir slavų, sunku bus ir pasibai-
gus šiam karui, kuris vargu bus pa-
skutinis. Lietuva visuomet bus arti
sienos tarp tų dviejų valstybių, ir
pavojus mums visuomet grūmos.

Kaip tolimo griaustinio dundėji-
mas, kartais pasigirsta laikraščiuose
iš vienos pusės, kad vokiečiai esą
sumanę kolonizuoti Lietuvą ir Balti-
jos pajūrį. Ir todel dabar šiuo žvil-
gsniu mums reikia susiglausti į an-
kštesnį būrį ir pasiruošti į kultūrinę
kovą už savo individybę, už dvasios
gyvybę. Pavojus štai prieš mus. Vie-
nok šiandien mums ne laikas nusi-

minti, blaškyties į visas puses arba, pasinėrus pesimisto neveiklume, laukti bloga. Dabar reikalinga mobiliizuoti ateinančiam laikui visos mūsų pajėgos. Reikalinga kritikos pagalba užlyginti grioviams ant mūsų tautos kelio. Mūsų pajėgų ekonomija, racijonalinis ūkis tik patikrina mums stiprybės, gyvybės ir galės.

Iš tėviškės teko kraustyti bemaž visai mūsų moksleiviniams jaunimui. Mūsų moksleivija kultūros darbe yra ne vien tik medžiaga, bet taip pat įrankis ir pajėga. Augštųjų mokyklų moksleiviams jau yra dalis piliečio pareigų. Ir išties, dalis moksleivinio jaunimo išėjo į tautos darbą ir, dažnai užmiršdama knygą, sveikatą, dirba ten, kame matomas didžiausias reikalas.

Antra nedidelė moksleivių dalis rimtai tęsia mokslą ir baigia akademijos darbą, kad paskui savo žiniomis eitų padėti pagalbos reikalingiesiems. Bet yra didesnė studentų pusė, kuri, neturėdama blogų norų, vis dėlto šalinasi nuo darbo, minties, knygos. Vienas iš svarbiųjų uždavinių yra ištraukti iš inercijos ir suteikti veiklumo pasyviniams „indifferentams“ moksleiviams, ir drauge padidinti darbininkų skaičių.

J. L. s.

A. † A.

Marcijonas Giedraitis.

Mirė po trumpos ligos Rygoje š. m. spalio mėn. 20 d., turėdamas tik per 60 metų amžiaus. Jis buvo iš pirmųjų uoliausių Rygos lietuvių veikėjų. Nepraėjo nė vienas viešas vietos lietuvių gyvenimo apsirėškimas, kuriame nebūtų uoliai bei naudingai dalyvavę M. Giedraitis.

Lenkams atėjus iš lietuvių pirmąją jų draugiją „Aušrą“, įkurtą 1881 m., velionis ir jo draugai tautiečiai: Pr. Girdvainis, P. Bislis, J. Girijotas, J. Burneikis, J. Grigis, A. Sešakis, J. Kazakevičius, P. Žaldokas ir kiti anais sunkiais lietuviams laikais išsiviečiusio leidimo ir 1894 metais įkūrė Rygos lietuvių pašalpos draugiją, kuri ir šiandien plačiai išbuvoji gyvuoja mūsų tautos labui. A. a. Marc. Giedraitis išbuvo 12 metų šios draugijos pirmininku ir jau tada lenkai jokios įtakos nebeįstengė daryti lietuvių draugijai. Po metų, draugijai įsikūrus, daugiausia M. Giedraičio rūpesčiu ir pasidarbavimu buvo įkurtas ir gerai suorganizuotas prie draugijos pirmasis Rygos lietuvių choras. O kiek pati draugija, anais neprimintais ir dilgelėmis apžėlusiais lietuviams takais, rimtai M. Giedraičiui pirmininkaujant, nuveikė, šelpdama savo narius, taisydama viešus, gerai sutvarkytus vakarus, dainuodama tautos dainas, drąsiai vartodama lietuvių kalbą ir tt. Kiek sužadino, suvienijo nykstančių skėstančių svetimtųjų bangose mūsų brolių ir sesučių.

Negana to, velionis veikliai prisidėjo ir prie kitų draugijų, kiek vėliau įsteigtų Rygoje: švietimo „Žvaigždės“, teatralinės ir dainų „Kanklių“ ir k. Daug metų išbuvo „Kanklių“ valdyboje. Pasiversk tik Rygos lietuvių draugijų protokolų knygoje, narių ir aukotojų sąrašuose, visur rasi žymioje vietoje ir ne veltui įrašytą M. Giedraičio vardą. Jei taisoma lietuvių vakaras, koncertas, labdarų lioterija, kame sužinoti smulkmenas, pirkite bilietą? — Ogi Giedraičio magazinuose. Nueini į vakarą ar į „Žvaigždės“ labdarinę lioteriją — ir vis randi M. Giedraitį su savo šeima besidarbaujanti, parduodanti laimėjimus labdarų lioterijos-bazaro daiktus arba ir scenoje būtinai vis randi nors vieną jo šeimos narį.

Lietuvių reikalais baznyčiose rūpinasi — M. Giedraitis, prie vyskupo nuo lietuvių, įgaliotas, važiuoja — M. Giedraitis ir t. t. Žodžiu, a. a. M. Giedraitis visuomet, kiek galėdamas ar įmanymas, kartu su savo gerai išauklėta šeima, dirbo tautos naudai.

Velionis ne vien turėjo gerą varą lietuviuose, bet buvo gerbiamas ir

mylimas net pačių svetimtųjų už darbštumą ir gražų sutikimą su visais. Be to, kaip senas Rygos gyven-tojas ir gerai žinodamas visas vietines kalbas, visur ir visiems drąsiai reikšdamas ir pabrėždamas savo tautybę ir kai kuriuos tautos reikalus, ne kartą vertė svetimtaučius gerbti lietuvių ir kai kur jiems padėti.

Periklis.

Korespondencijos.

Orlas.

Atvažiuoju čia rūpintis pabėgėliais. Šalta. Pabėgėlių daugybė. Per juos ne viešbutyje negali rasti vietos. O brangybė visokių daiktų — valgis, apdaras ir butai brangiau, negu Petrapilyje.

Iš pat pirmos dienos susidūriau su pabėgėliais stotyje. Daugelis jų tik trumpam laikui sustoję Orle ir pasiryžę važiuoti toliau. Kaikurie atsilikę nuo savųjų ir nebežino, kame jų ieškoti. Jie patys nelaimingieji pabėgėliai. Šit sutinku vieną senį: išblyškęs, sudžiūvęs, panašus daugiau į nūmirėlį, ne į gyvą žmogų. Prieš tris savaites jis apsiręs kelyje. Jį palikę Orle ir nuvežę į lignonę, o jo senė nuvažiavusi toliau. Dabar ji paleidę iš lignonės. Norėtu vargšas važiuoti prie savo senės, vaikščioja visų klausinėdamas, bet nieks negali jam pasakyti.

Norėdama susipažinti su darbu ir jo sąlygomis buvau gubernijos ir apskrities žemietybių valdybose, buvau Tatjanos Komitete ir kitose įstaigose — visur mane priėmė maloniai. Pabėgėlių šelpimo darbas bėsas dar tik tvarkomas, nes pirmiau Orlas buvęs tik toki vieta, iš kurios pabėgėliai buvę siunčiami toliau. Dabar jie jau paliekami čia pat arba siunčiami gyventi į apskritis. Daugelis pabėgėlių apsistoja patys, nesiklaudami nieko. Dabar Orlo gubernijoje pabėgėlių bus apie 26.000: pačiame Orle 3355, jo apskrityje 2500, Brian-sko apskrityje 7000, Jelecko — 6824, Karačovo — 2100, Liveno — 1581, Trub-čovo — 1538, Sievsko — 700 ir kitose vietose. Šie apskaitymai yra padaryti tik didumai, nes gubernijos žemietybės valdyboje pabėgėliai yra rašomi tik bendrai. Netrukus apskrityse busiančios įsteigtos tam tikros globos ir tada jau imsią rašyti ir tautomis. Pačiame Orlo mieste pabėgėlius rašo ir tautomis D. K. Tatjanos Komitetas. Ten galima bus sužinoti, kiek yra lietuvių, o į apskritis teks nuvažiuoti patiems.

Orle yra 4 pabėgėlių prieglaudos, D. K. Tatjanos Komiteto įtaisytos. Prašysime, kad bent vieną duotų lietuviams.

Lietuvių inteligentų pabėgėlių Orle bus apie 20. Daugumas jau gavo vietą ir darbo. Tarp kitko Kasakaitis, išėjęs augštuosius mokslus, darbuojasi D. K. Tatjanos Komitete jo sekretoriumi. Pasirodė, tie lietuvių senai jau besibauda steigti Lietuvių Draugijos skyrių. Noro darbuotis esama daug. Kas galėjo, susirašė nariais, ir prašymas jau pasiųstas Centraliniam Komitetui.

Visų pirmiausiai reikės pasirūpinti bendrabučiu, vaikams prieglauda — mokykla, šiltu apdaru. Tatjanos Komitetas buvo sutaisęs rinkliavą, kurioje dalyvavo ir lietuviai. Kiek surinkta, dar nėra žinios.

Kitą kartą skųdavaus savo vargais. Dabar, susidūrusi su tikruoju vargu, supratau, koks jis, palyginti, mažas. Šit „Pochvalinskių bokštas“. Tat pabėgėlių prieglauda, viena iš anų 4, D. K. Tatjanos Komiteto įtaisyta. Tamsūs, siauri koridoriai, apšlėmštos, apspiaudytos grindys, drėgnos sienos. Kaikuriuose kambariuose tiek drėgmės, jog pelkės tal- kšo.

Tuo tik įkėlus koją į bokštą, koridoriuje ant grindų, ant saujos šiaudų sėdi susitraukusi senutė ir dreba. Ji tik galvą lingvoja. Kitame kampe, taip

pat ant grindų, asloje guli išsitiesęs dar jaunas vaikas, mažne vienmarškinis, kažkokiais skuriais apsi-dangstęs.

Susirgus pagalbą duoda gydytojas ir sesers, bet gydytojas, sako, ateina retai. Lietuvių taip pat yra lignonų. Vienos moters vyras numiręs kelyje, vienas vaikas miręs čia, antras esąs lignonėje. Ir mano serga du vaiku sako, kita jauna moteriškė. Kviečiame daktarą už pinigų, už vaistus taip pat mokame. Gavus lietuviams vieną bendrabutį ir įtaisyti prieglaudas, bus sutvarkyta ir gydytojo pagalba.

Bendrabučiuose pabėgėliams yra duodami pietūs ir 2 gabaliuku sukraus. Tie, kurie stovi barakuose, stotyje, šiaip jau kokiose linydėse, ir tie, kurie važiuoja pro Orlą pro šalį, pietus gauna maitinamuosiuose punktuose stotyje. Tokių punktų yra du: Miestų Sąjungos ir Žemietybių Sąjungos. Miestų Sąjungos maitinamasis punktas kasdien duoda pietų nuo 15 lig 25 tukstantams pabėgėlių. Dienai išeina ne mažiau, kaip 1000 rb. Ten pat yra teikiama ir gydytojo pagalba.

Būdama barakuose radau daug lietuvių. Daug kas neturi šilto drabužio ir avalynės. Jiems taip pat reikalingas bendrabutis. Viename, ir gavus jį, nesutyls. Kiek iš viso yra lietuvių, sunku pasakyti. Žinomų jau yra daugiau ne 500 žm., bet tai tik dalis.

Su butais tikras vargas — negalima gauti. Gausime ieškoties vietos sodžiuje. Nė mokyklai-prieglaudai negalima gauti vietos, o mokslo metų vaikų bus apie 100. Noro mokyties taip pat netrūksta.

Daug moterų pabėgėlių yra mokančių siuti, trys net siuvamasias mašinas turi atsivežusios. Norima įtaisyti dirbtuvių, pirkti materiją, o siuvėjos galės apsiūti reikalinguosius drabužius. Žinoma, už darbą reikės mokėti. Be to, yra daug mergaičių, norinčių pramokti siuti. Reikėtų ir joms padėti.

Dauguma lietuvių pabėgėlių yra iš Kauno gubernijos, bet yra ir iš Vilniaus ir iš Suvalkų. Kaikurie traukė krivomis su visu savo turtu, snvisa savo manta. Taip, sakysim, iš Kauno gub. iš Raudondvario valsčiaus iškeliavo 130 žm. su vežimais, vaikais ir gyvoliais. Važiavo jie 3 mėnesius ir galų gale Šklovo stotyje Mogilevo gubernijoje, palikę po vieną žmogų prie vežimų ir gyvolių atiduoti juos revizicijos komisijai, patys atvažiavo į Orlą. Gubernijos žemietybės pabėgėlių globėjas sakė, kad prieš 8 ar 10 dienų Karačevan atvykę su vežimais ir su visa manta 62 šeimyni iš Kauno gubernijos. Jiems buvę siūloma darbo, bet jie jo neėmė, o nuvažiavę toliau į Orlo pusę. Sako, kad tai buvę lietuviai.

L. Vienožinskaitė.

Riazanė. Riazanėje, kaip ir kiekviename vidurinėje Rusijos mieste, pabėgėlių pilna. Pačioje Riazanėje lig šio laiko apsistojo 2.500 žmonių, sodžiuose ir apskričių miestuose bus apie 30.000. Kiek yra kurios tautos ir tikybos, lig šio laiko tikrai sužinoti neteko. Kreipiausi tuo reikalu į vice-gubernatorių, kuris mane pasiuntė į gubernijos žemietybės valdybą. Bet ir ten ta pat. Gubernatorius kad ir įsakęs surašyti tautomis ir tiky-bomis, bet žemietybė neapspejan-ti to padaryti. Ilgainiui padarysą visa. Lietuvių pačioje Riazanėje gali būti kokie 700—800. Ligšiol surašyta jų lig 150. Rašymas eina palengva, nes žmonės išblaškyti po visą miestą, sunku surasti. Daug lietuvių yra apsigyvenusių už miesto. Kabanovo sodžiuje, kokie 4—5 varstai nuo mie-sto, gyvena 13 šeimynų, apie 80 žm. Ir beveik kiekviename sodžiuje gali-

ma surasti bent po kelias šeimynas. Į sodžius žmonės gabenami dėl to, kad mieste labai brangūs butai. Atvažiavę į Riazanę daug sugaiši, kol rasi kokią linydę; net ir ta bus brangesnė už pačius pinigus. Visi di-dieji butai užimti karo reikalams.

Miesto valdyba įtaisė du didelių bendrabučius, kuriuose gyvena 195 pabėgėliai, iš jų 88 rusai, 6 latviai ir 101 lenkas; lenkų skaičiuje dauguma lietuvių, nes čia rusai nemoka skirti lietuvių nuo lenkų. Jiems bi katalikas tai ir lenkas. Visi, kurie gyvena bendrabučiuose, gauna ir išlaikymą. Yra pasamdytas bendrabutis ir lietuviams pabėgėliams — sausas, šiltas, šviesus, augštomis lubomis. Jei nebus jame įtaisyta virtuvė, kuriai negalima rasti buto, tai bus galima sutalpinti apie 70—80 žmonių, o jei bus ir virtuvė, tada mažiau. Dabar bendrabutyje yra 30 su viršum lietuvių, kurie, lig atidarant bendrą virtuvę, gauna iš Lietuvių Komiteto provizijos ir patys sau verdasi.

Kiti pabėgėliai gyvena privati-niuose butuose. Jie gauna maistui iš žemietybės valdybos po 20 kap. kas-dien suaugę ir po 10—15 kap. vai-kai. Lenkų Komitetas taip pat duoda po 20 kap. suaugusiems.

Lietuvių inteligentų čia visai nėra. Klebonas lenkas, žmogus teisingas; įvedė lietuviams pamaldas, kuriomis dabar lietuviai naudojami lygiai su lenkais. Sako, vienai lenkei buvęs dy-gtelėjęs širdin pavydas, ėmusi bėgioti su skundais, bet vargšė nieko nepe-šusi ir liovusis.

Gaila, kad Riazanėje nėra lietuvių kunigo, kurs nuolat čia gyventų. Ligšiol lietuvių pamaldas laikė pabėgė-lis kunigas Markelis, bet jisai gali išvažiuoti ir lietuviai pasilikti be pa-maldų (rodos, jau išvažiavo. R. d.). Riazanėje yra atvažiavęs jaunas ku-nigas lenkas; lietuviškai nemoka; jis girusi busias paskirtas visai Riazanės gubernijai pabėgėlių reikalų rupinti. Jei taip būtų, būtų labai gaila, nes lietuviai liktų be pamaldų. O Riazanėje lietuvis kunigas būtinai reika-lingas.

K.

Charkovas. Vienas didžiausių Rusi-jos miestų, pilnas įvairių mokyklų, kurių tarpe yra net kelios augštojo mokslo. Čia galima rasti visokių tau-tų: armėnų, graikų, turkų ir žydų, lietuvių tik vos keli. Per šešis metus ieškojau lietuvių po visus pakampus ir buvau suradęs kelis studentus ir šiaip inteligentus, bet visi surusėję arba gerokai sulenkeję.

Nelaimingasis koras išblaškė mūsų Lietuvos gyventojus po visą Ru-siją, pateko jų daug ir Charkovan. Pačiame bėgime manęs, senesnio gy-ventojo, nebuvo namie, užtat negalė-jau iš karto žinoti, kiek čia mūsų tautiečių vargsta. Paklaštas Petrapi-lio lietuvių draugijos, iš pradžių tu-rėjau atsakyti, kad Charkove lietuvių nėra. Čia vienok ne mano vieno kal-tybė, kaltybė ir mūsų žmonių, kurie svetimame krašte nesiglaudžia prie savųjų, nepasiklausia nieko ir, ypač skaudu, nedrąsiai kalba lietuvi-škai, bet griebiasi žleberioti vieni lenkiškai, kiti rusiškai. Prakalbėjus po lenkų pamokslu lietuviškai, aky-mirksnyje atsirado lietuvių daugiaus-ne penki šimtai šeimynų, o dar gal antra tiek neužsirašė lietuvių draugi-jos knygoje. Nors dideliu vargu su-skubome ir mes, Lietuvių Dr-jos Cen-tralinio Komiteto padedami, sudaryti draugiją karo pabėgėliams šelpti. Kad ir neseniai ji tesidarbuoja, bet jau ne vienam padėjo tai darbu, tai pinigais. Nusamdėme jau dvejus na-mus Charkovo priemiestyje, kuriuose patalpinsime apie šimtą vaikų. Turime namus aprinkę siuvyklai ir sene-lėms.

Pamaldos tuoj po sumos: pamo-kslas, „Šventas Dieve“ ir kitos gie-smės. Pamokslus sako vietinis kun. Pr. Kavaliauskis, mokyklų kapelionas, ir kun. M. Gavelis, išvarytas iš Lom-žos padangės. Žmonių džiaugsmas didžiausias, išgirdus vargų dieno-se Dievo žodį motinos kalba. Vienyki-

mės, tautie-
velę, tepama
stiprumo dvasios,
pročių, o ypač nedai.

kra-
nūsų
vo pa-
bos!

Zinios.

Petrapolis.

Petr. Lietuvių studentų Mokslo Draugijėlė. Pirmadienį, lapkričio 2 d. Universitete Slavėnų seminarijoje 8 val. vakarą bus pirmasis šiemet susirinkimėlis. Programa: valdybos rinkimai, Draugijėlės reikalai ir referatai: prof. E. Volterio — 1) Jauniaus reikšmė lietuvių atgijime ir lingvistikoje ir 2) Amerikos lietuvių spauda ir leidiniai šiuo metu. Geistina, kad apsilankytų kuodaugiausia draugų lietuvių studentų.

Atstovas M. Yčas susirgo gerkle. Visai uždrausta jam kalbėti. Daktarų siunčiamas lapkričio 2 d. jis važiuoja iš Petrapilio į Sočį Kaukaze į sanatoriją.

Olandijos neutralitetas. Olandijos pasiuntinybė Petrapilyje pranešė Rusijos vyriausybei, jog Olandija Rusijos ir Bulgarijos kare laikysianti neutralitetą.

Carui pripažinta šv. Jurgio Kryžius. Pietų vakarų fronto taryba šv. Jurgio Kryžiams skirti nutarė įteikti Carui šv. Jurgio 4-jo lapspnio Kryžių už nuopelnus armijoje, būtent už lankymą pavojingųjų vietų ir tuo kėlimą kareivių dvasios ir drąsos.

Du ministerių atsistatydino. Augščiausiuoju įsakymu spalio 26 d. atstatytas del nesveikatos jam pačiam prašant žemės reikalų ir ūkio ministeris A. Krivošeinas. Minėtąją ministeriją jis valdė septynerius metus. Spalio 27 d. įsakymu atstatytas kitas ministeris, kelių, S. Ruchlovas irgi jam pačiam prašantis. Jis išbuvo kelių ministeriumi šešerius metus.

Del atsiųstų pabėgėliams pinigų. Vidaus reikalų ministerijos žiniomis, Petrapilio pašte (paštamtė) esą daug neišimtų pinigų, atsiųstų iš Amerikos ir adresuotų į tas vietas, kurios jau vokiečių užimtos. Tų vietų gyventojų gera dalis yra išsikrausčiusi į vidurinės Rusijos gubernijas. Kad nereikėtų tų pinigų gražinti atgal į užsienį, reikia pabėgėliams greičiau jie atsiimti. Todėl visi pabėgėliai, kurie laukė atsiunčiant iš Amerikos pinigų ir kurie nori gauti juos naujosiose gyvenamosiose vietose, tegu kreipiasi į pabėgėlių komitetus ir organizacijas, nurodydami savo senąsias gyvenimo vietas (adresus). Komitetai ir organizacijos iš savo pusės kreipsis į Petrapilio paštamtą, prašydami išmokėti pabėgėliams pinigus ir nurodydami jų vardus, tėvų vardus, pavardes, (luomą), senąją ir naująją gyvenimo vietą.

Lenkų teisių sulyginimas Valstybės Dūma viename savo paskutiniųjų posėdžių įnešė sumą panaikinti lenkų teisių susiaurinimą. Šitas sumanymas buvo įduotas peržiūrėti ir nuspręsti vidaus reikalų ministerijai.

Dabar ministerijoje esąs išdirbtas tam tikras įstatymo sumanymas ir parašytas jam paaiškinamasis raštas. Kadangi lenkai, kaudamiesi su vokiečiais, pasirodė esą ištikimi valstybei, jų teisės reikia sulyginti su teisėmis kitų Rusijos gyventojų, sako paaiškin. raštas. Įstat. sumanymas ir paaiškin. raštas netrukus bus įnešti V. Dumon.

Liuosoji ekonomijos draugija, kuri pernai žiemą buvo uždaryta, manoma vėl atgaivinti. Vidaus reikalų ministeris Chvostovas nerandąs kliūčių vėl jai atidaryti. Oficialinai klausimas bus išrištas, kai draugijos deputacija aplankys ministerį.

Svetur.

Japonų imperatoriaus vainikavimas. Kiotos miestas iškilmingai įvažiavo Japonijos imperatoriaus. Pati didžioji vainikavimo apeiga bus spalio 28 d. Vainikavimo iškilnės baigsis lapkričio 6 d.

Belgijoje badas. Ekonominis Belgijos padėjimas labai sunkus. Daug belgų bėga Olandijon. Jie pasakoja, vokiečiai rekvizuoja visus mintamuosius daiktus, tuo verzdami vietos gyventojus tiesiog badu mirti.

Rumunų prekyba. Rumunijoje oficialiai apskelbta, jog prekės,ėjusios iš Italijos, Prancūzijos ir Anglijos per Bulgariją ir Serbiją, del įsikišimo Bulgarijos karan, nebegalios eiti per tas šalis. Visuomenės darbų ministeris galvoja dabar apie vežimą prekių per Angliją, Norvegiją, Švediją ir Rusiją. Šituo reikalu geležinkelio valdyba siunčia Petrapilin tam tikrą komisiją.

Protestas prieš brangumą. Kadangi Vokioje pabrango valgomieji daiktai, social-demokratų partijos centralinis komitetas išleido protestą prieš kainos kėlimą. Komitetas rodo, kad žmonių sveikatai išsaugoti reikia, esą, sekvestruoti mintamieji daiktai ir įvesti privalomas jų pardavimas. Visi esamieji produktai turį būti išdalyti žmonėms lygiomis dalimis.

M. Gardenas rašo: „Mes turime atvirai pripažinti, jog vokiečiams dabar trūksta valgomųjų daiktų ir jie del to labai kenčia“.

Apskritai, vokiečių spauda labai daug rašo apie maisto trūkumą: cenzūra, matyti, nebeįstengia priešintis skelbimui šitokių žinių.

Vokia norinti taikyties. Girdėti, Vokios diplomatai Švedijoje skelbia, kad greitai laiku prasidėsiančios taikymosi tarybos, saką, šv. Tėvas ir prezidentas Vilsonas jau sutikusių būti tarpininkais taikinant. Norima ir Ispanija pritraukti tarpininkę.

Rusijos ir Anglijos ultimatus Persijos vyriausybei. Jau beveik metai, kaip vokiečių ir turkų agitatoriai išsijusę dirba Persijoje, norėdami sukurstyti ją prisidėti prie karo prieš sąjungininkus. Jau matyti ir vaisių tos agitacijos, būtent: rusų konsulio Kavero užmušimas, užpuolimas rusų ir anglų konsulių Kengevere, sužeidimas anglų konsulio Isfagane, du užpuolimu anglų konsulio Širazoje, užmušimas anglų aficerių Bušire, iškėlimas konsulatų iš Isfagano ir Kermanšacho, leidimas organizuoti bandas, kurių tikslas sukelti musulmonų Persijoje ir Afganistane, nuolatinis vokiečių pasiuntinybės ginklų vežimas, saugant persų žandarams. Delei to rusų ir anglų pasiuntinių Tegerane pranešė Persijos vyriausybei, kad ji griebtųsi priemonių sutabdyti vokiečių ir turkų agitacijai ir greitai praneštų apie tai Rusijos ir Anglijos vyriausybei.

Graikijos neutralitetas. Graikų pasiuntinis Paryžiuje įteikė svetimųjų reikalų ministeriui Skuldžio telegramą, kuria tikinama, jog Graikija griežtai laikysianti neutralitetą, nesikišianti, vadinas, į Balkanų karą. Neutralitetas, pasak telegramos, busias palankus sąjungininkams.

Vokioje dar žiemai nepasibaigus reikią įvesti kortelių sistema mėsa, taukams ir kitiems reikalingiausiems daiktams pirkti. Ypač trūksta kiaušienos. Tikimasi atvešiant jos iš Olandijos. Bulbės užderėjusios gerai: esą

prikasta 55 milijonai tonų. Berline esą apie 2.000 moterų bedarbių. Iš viso Berline pabikuose dirbą moterų 40.000, pakeisdamos išėjusius karan vyrus.

Riausės Berline. Del trūkmo kai kurių valgomųjų daiktų prasidėjo Vokioje pusbadis. Delei to Berline darbininkai miesto Moabito dalyje ir Vilmersdorfo priemiestyje sukėlė riaušes. Buvo sudaužyti ir išvogti keli duonos sandėliai. Vyriausybė apsigandusi, pavedė tvarkos žiūrėti karo valdžiai. Ši sutraukė Berline daugiau kariuomenės ir labiau padidino dar pirmiau apskelbtą apgulamąjį stovį.

Paskutinės Vokios pajėgos. Vokioje dabar esą šaukiami kariuomenėn visi tie, kurie pirmiau buvo paliuosuoti: valdininkai, policistai, viršilos, pašto ir telegrafo valdininkai, teismų ir kalėjimų valdininkai, municipalitetų valdininkai, dvasininkai ir mokytojai, municipalitetų kasų valdininkai, visuomenės darbų darbininkai, gaisrininkai, piovyklų mėsininkai, ligoninių ir taupomųjų kasų tarnautojai, aptiekininkai, mokesnių rinkėjai, girininkai, veterinariai ir visi mėsininkai ir kepejai.

„Vorwärts“ sustabdytas. Vokios social-demokratų laikraštis „Vorwärts“ kokiam laikui sustabdytas, už tai, kad įdėjo straipsnį, kur kalbama apie greitą sušaukimą reichstago (parlamento) ir apie taikos sąlygas.

Karas.

Rusų fronte. Jau kelinta diena gauname iš karo laukų gerų žinių. Visos jos skelbia rusus imant viršų, sugėbant mušti ne tik austrus, bet ir „nenukajamuosius“ vokiečius. Dar neseniai tesidžiaugėme tuo, kad vokiečiams nesiseka eiti priešakin, kad rusai įstengia apsiginti. Dabar gi jau girdime rusus pradėjus eiti priešakin ir spausiti vokiečius net Rygos-Dvinsko fronte. Visa tatsakyte sako, jog rusų kariuomenei nebetrūksta, ko prieš du—tris mėnesius truko—iršovinių, ir armotų ir visokių karui reikalingų galų.

Kairiajame Aa upės (Kuršo gub.) krašte rusai užėmė apylinkę į rytus nuo Kemerno. Čia jiems teko daug šovinių ir visokių daiktų, kuriuos vokiečiai bėgdami numetė. Dabar šitoje vietoje rusai susistiprino. Be to, paimtas čia dar Odingas. Kairiajame Dauguvos krašte, padedant artilerijai, atimtas Biurzemiundės vienkiemis. Vokiečiai paliko čia keliasdešimt belaisvių ir du kulkosvydžius. Jie du kartu mėgino vėl atsiimti iš rusų tą vienkiemį, bet tiek telaimėjo, kad neteko daugelio užmuštų ir sužeistų. Jakobštado apylinkėse po smarkios kovos rusai paėmė Jepuko kaimą (kur Piksterno upės žiotys). Dvinsko apylinkėse jie atėmė durtuvais iš vokiečių Uženiškių kaimą ant kairiojo Šventenio ežero kranto ir paėmė šimtą belaisvių.

Rusai pramušė vokiečių frontą ties Budkos kaimu (netoli Stirės upės) ir, vydami juos, paėmė apie 4000 belaisvių ir 31 kulkosvydį. Be to, daug jų nuskandino Cerniaukos upelėje.

Į rytus nuo Zaleščikų miestelio rusai paėmė labai sustiprintą miškelį. Austrai kečius kartus puolė rusus, norėdami atsiimti miškelį, betgi nepavyko. Okonų kaimo apylinkėje rusai šturmu paėmė kelius austrų apkasus.

Italų fronte. Italai paėmė Kol-di-Lano viršukalnį. Šitas viršukalnis buvo laikomas neprieinamu, jo paėmimas labai svarbus italams: tuo atidarytų jiems kelias vidurinin Tirolin. Austrų didelis būrys užpuolė italus ir mėgino atgal atsiimti Kol-di-Laną. Italai, atmušę priešininką,

patys leidosi eiti priešakin ir paėmė Sifo kalno viršūnę, šiaurėje nuo Kol-di-Lano.

Į vakarus nuo Goricos, savo artilerijos padedami, austrai, mėtydami bombas, užpuolė italų pozicijas, bet buvo atstumti atgal ir paliko italams svarbią strateginiu atžvilgiu poziciją.

Serbų fronte. Vokiečiai, austrai ir bulgarai perėjo vakarų Moravos upę ties Kraljevu ir pietinę Moravą Džumo ir Leskovico linkai. Priešininkai kelius kartus puolė Grdelicos ir Kočaniko viršukalnio link, bet buvo atremti.—Nišo miestas paimtas bulgarų.

FRANEŠIMAS.

Pabėgėlių žiniai. Šiaurės Geležinkelio Jakšango stoties viršininkas praneša:

Tarp atėjusių rugsėjo 11 d. siuntinių į man pavestąją stotį yra katalikų bažnyčios daiktų; vienoje dėžėje yra 6 puškos (чаш. для Свят. Даровъ), viena puškos kojėlė ir šilkinis apdangalas. Tarp daiktų yra J. Saurusačio diplomas, 1 antrosios vidaus paskolos bilietas, viena dėžė su namų daiktais, skalbiniais, drabužiais G. Naujokaičio; matyti tat iš laiškų, adresuotų Kalvarijos (Suv. gub.) adresu.

Redakcijos atsakai.

J. Lialui. Prie Centralinio Lietuvių Komiteto steigiamas tam tikras biuras, kurs siuntinės į Lietuvą laiškus. Apie tai paaiškinta „Lietuvių Balse“.

Redaktorius-Leidėjas Martynas YČAS.

Giminės ieško šių žmonių:

1. Labanauskių Anelės.
2. Labanauskių Marijonos.
3. Laurinavičiaus Damininko, Damininko sūn., 47 m.
4. Lazdauskių Elžbietos.
5. Lallo Povilo.
6. Latvėnų Rozalijos.
7. Latvėnų J.
8. Lapėno Petro, Jurgio sūn., 22 m.
9. Lapinskių Anelės, Jono duk.
10. Lapinskių Prano, Jono sūn.
11. Lastauskio.
12. Laužadžių Uršulės, Pelikso duk., 23 m.
13. Laužadžių Veronikos, Jono duk., 25 m.
14. Laurinaičio Prano.
15. Laurinaičių Pranės.
16. Lautarių Onos.
17. Lačer-Ločeris Kastantino, Petro sūn., 17 m.
18. Lačerio Petro, Petro sūn., 23 m.
19. Levučių Marijos.
20. Levučių J.
21. Leikaus Kazimiero.
22. Leikų Eulalijos?
23. Leknauskių Juozo.
24. Lekavičių Anelės.
25. Leonavičių Mortos.
26. Letkevičiaus Petro.
27. Leščio Antano.
28. Leščinskio Jono, Kazimiero sūn., 18 m.
29. Linkevičiaus Aleksandro, 45 m.
30. Linkevičienės Elžbietos, Jurgio duk., 44 m.
31. Lopoko Aleksandro.
32. Lošipio Igno.
33. Lošipio Juozo.
34. Lošipio Jono.
35. Lukianienės Marijonos, Petro duk., 80 m.
36. Lukiano Jono, Jurgio sūn., 50 m.
37. Lukianiutės Marijonos, Jono duk., 22 m.
38. Lukavičių.
39. Lupeikių Anelės, Jurgio duk., 36 m.
40. Liutkų Ksaveros.
41. Liutino Vinco, 82 m.
42. Liutkevičiaus Juozo.
43. Lakinė V.
44. Lasmonų Andriaus ir Marijos.
45. Liasauskių Onos.

46. Liaudanskių Onos.
47. Mažeikos Andriaus, Simano sūn., 22 m.
48. Maželio Prano, 47 m.
49. Makščių Kazimieros, 45 m.
50. Mankauskio Andriaus, 50 m.
51. Markevičių Uršulės, Martyno duk., 40 m.
52. Martinėno Aleksandro.
53. Martinėnų Jodytos.
54. Martinkevičių Onos, 28 m.
55. Martišauskių Julijos.
56. Martišauskio Jono.
57. Marcinkevičių Marijonos.
58. Marčiūskio Motiejiaus.
59. Marčiūskio Marcijonos.
60. Marčiūskio Augusto.
61. Marčiūkaičių Marijonos, Juozo duk., 23 m.
62. Marčiūlionio Mato, Juozo sūn., 18 m.
63. Maskoliūno Kazimiero.
64. Masiulio Petro, 25 m.
65. Mateičio Mečislavo, 12 m.
66. Mateičių Liudgardos, 40 m.
67. Mateičio Jono.
68. Matuizo Vlado, Benedikto sūn., 16 m.
69. Matuizo Benedikto, Petro sūn., 55 m.
70. Matuzevičiaus Kazimiero, Benedikto sūn., 30.
71. Matukaičių Elenos.
72. Matulevičių Katarinos, 45 m.
73. Matulevičių Razalijos, Karoliaus duk., 12 m.
74. Matikauskių Viktorijos, Iono duk., 50 m.
75. Matikauskių Vinco, Juozo sūn.
76. Mačansko Prano, 46 m.
77. Mačiūnų Onos.
78. Mekionių Magdalenos.
79. Mekionio Tomo, 49 m.
80. Melenių Teklės.
81. Melenių Juzės.
82. Merkevičių Uršulės, 22 m.
83. Meškių Marijonos.
84. Mendelienės Petronelės, 60 m.
85. Mendelių Zofijos, 25 m.
86. Mendelių Elenos, 18 m.
87. Mendelių Elzbiotos, 27 m.
88. Mendelių Juzės, 30 m.
89. Mendelių Barboros.
90. Mendelių.
91. Meškauskių Karalinos.
92. Meškauskių Vlado, Jono sūn., 1 met. 7 mėn.
93. Kun. Migauskio Mykolo.
94. Mikelaičio Juozo.
95. Mikelaičių Onos.
96. Mikelevičių Marijos, Petro duk.
97. Mikelevičiaus Antano.
98. Mikolaičių Elenos, Marcijono duk.
99. Mikolaičių Teresės, Juozo duk.
100. Mikežo Vinco.
101. Mikužo Juozo.
102. Miliauskio Juozo, 28 m.
103. Miliauskio Teofilės, Izidoriaus duk., 24 m.
104. Miliauskio Jurgio, Izidoriaus sūn., 27 m.
105. Milvydaitės Adelės, Jurgio duk., 21 m.
106. Misevičiaus Eugenijaus.
107. Misevičių Eufrozinos(?)
108. Misevičaitės Eugenijos, 21 m.
109. Miknevičiaus Juozo, Kazimiero sūn.
110. Minkevičių Antaninos, Motiejiaus duk.
111. Miknevičiaus Igno, Juozo sūn., 17 m.
112. Miknevičiaus Boleslovo, Juozo sūn., 14 m.
113. Mickų Onos.
114. Miškinio Augustino, Aleksandro sūn.
115. Molių Mortos.
116. Mankevičių Onos.
117. Montvydo Jono, 17 m.
118. Montvydo Juozo, 14 m.
119. Montvydo Antano, Jono sūn., 29 m.
120. Mantvilio Jono.
121. Mantvilų Rozalijos.
122. Morkūnų Onos.
123. Morkūno 1½ metų.
124. Morkūniūtės Onos, 20 m.
125. Matelaičių Stepanijos.
126. Mockaus Kazimiero, 60 m.
127. Nainių Rozalijos.
128. Narijauskių Marijonos.
129. Narijauskaitės Eleonoros, Antano duk., 10 m.
130. Narijauskaitės Marijos, Antano duk., 16 m.

131. Nedvaro Stanislovo, Jurgio sūn., 29 m.
132. Nedvaro Jurgio, Stanislovo sūn., 68 m.
133. Neniškio Jono, Kastantino sūn., 7 m.
134. Neniškio Jurgio, Kastantino sūn., 18 m.
135. Neniškio Kazimiero, Kastantino sūn., 18 m.
136. Neniškio Kastantino, Kazimiero sūn., 50 m.

Visų, kas tik žino šių žmonių adresą, prašome pranešti Centraliniam Lietuvių Biurui.

Išduodama 2 kambarių lietuvių šeimoje. Geistina motymotai su savo rakandais. Vereiskaja g. № 29, but. 14.

Juozas Volungevičius ieško savo žmonos Ievos ir dviejų vaikų, Viln. gub., Trakų apskr. Merkinės val., Pavočių kaimo. Antrašas: Moskva, Kurskaja Sadovaja 35, Laz. Bank. sluz. Jos. Volungevičius.

Petras Strumskis ieško tėvo Mykolo, 50 m., sesers Klementinos, 35 m., brolių Kazimiero, Prano ir Albino, sesers Zofijos Glemžų, Kauno gub., Zarasų apskr. Lukštų parap., Vedereckio dvaro. Adresas: Mogilevas, Berezovskaja, n. Terentevo Petras Strumskis.

„Leidimo Komisija“ prie Liet. D. Augš. Maskvos Moksleiviams šelpti ruošia spaudai

Kalendorių 1916 metams. Lig lapkričio 20 d. dar galima siųsti žinių, pasiskelbimų ir pagarsinimų. Adresas: MOSKVA, Miliutinskij per. Litovsk. O-bo „Leidimo Komisijai“.

Kun. M. GUSTAITIS prašo pono **JOZAPĄ GRABAUSKIO**, Seinų seminarijos mokytojo, pranešti savo adresą: Ярославль, Романовская ул., № 44, кв. 1.

Ieškau sesers EUZEBIJOS ir jos vyro BENEDIKTO GASIŲNŲ iš Kelmės, Kauno gub., Raseinių apskrities. Kas žino, prašau pranešti šiuo antrašu: Юрьевъ, Университетъ, студ.-мед. Юрiй Пржял-ювскiй.

Siuvėjas

S. Martinėnas ima visokių vyriškų drabužių užsakymus. Adr.: Petrapilis, Suvarovskij pr. 55, b. 15.

Kviečiu atsilipti Marijoną Česnavičiūtę ir Elena Tomáševskaitę šiuo adresu: Moskva, Pokrovka, Degtiarnij per. d. 8, kv. 18. A. Vitkovskaja.

Gerbiamųjų Kunigų domei!

Bažnyčios daiktų sandėlis ir dirbtuvė A. Petronio iš Kauno perkelta. Adresas: Петроградъ, Серпуховская 15, кв. 15, greta 1-sios Rotos. Galima gauti: arnotų, kapų, baldakimų, delikų, taurių, monstrancijų, katorių, kryžių, mišolų, breviorių ir tt.

„Darbo biuro“

komisija prie „Augštųjų Maskvos Mokyklų Moksleiviams Šelpti Draugijos“, rekomenduoja studentus ir studentes repetitorius, guvernerius, feldšerius, muzikos mokytojus ir tt. Adresas: Miliutinskij per. 18—8; telef. 4-69-64; 2—5 val. dieną.

„Žiburio“ gimnazijai

Tambove reikalingas rusų kalbos ir geografijos mokytojas lietuvis. Materiai pirmenybė. Sąlygos, kaip bus susitarta. Kreipties: Jarostavl', Romanovskaja ul. 44, kv. 1. „Žiburio“ pirmininkui.

Blaudžiųjų mokytojas Petras Micėvičius iš Pasvalio gyvena Peltavoje. Adr.: г. Полтава, Срѣтенская, 60, кв. Гликина, П. Мишевичу. Pasvaliečių pabėgėlių ir žinančių, kur jų yra, prašau pranešti adresus. Turiu svarbių reikalų.

Reikalauja darbo

T. Lukštoraitė, baigusi Mochovų komer. kursus. Ira buvusi prie vaikų bėgimo, turi geriausių liudijimų. Adr. Petrap. Vos. sal. 20 lin. № 11, b. 5.

Noriu susirašinėti

su Ramygaliečiais pabėgėliais. Atsiliepkite!

Br. Liesis. Москва, Милютинский пер. 18—9 Литов. 06-во.

Kame dabar yra.

Simanas ir Marcijona Rakickiai, Suv. gub., Naumiesčio ap., Sintautų kaimo, prašau skubiai pranešti šiuo adresu: Jaroslavl, kontora „Kavkaz ir Merkuri“ Jonui Rakickiui.

Stanislovas Rabikauskis ieško motinos Marcijonos ir sesers Mortos Rabikauskių ir

Kazimieras Turauskis ieško motinos Uršulės, brolio Jono ir sesers Karolinos Turauskių — visi iš Kuršėnų miestelio, Kauno gub. Kas žino, kur jie yra, prašome pranešti šiuo adresu: Samara, Troickaja ul. № 24, kv. 4. K. Turauskiui.

Namiškių, giminaičių ir draugų prašau atsilipti. Mokytojas Povilas Karazija. Adr.: Voroniez, Vozniesenskij per. № 4.

Kareiviai Adomas ir Stanislovas Petroševičiai (6 Dvinskij Svocnyj pol. gosp. Moskva) ieškom savo tėvelių ir giminaičių. Prašom atsiliaukti laišku.

Jūzefa Murauskienė ieškau savo vyro Antano Murausko iš Kauno gub. Panevėžio apskr., Normos sodž. Kas žino, prašom pranešti šiuo adresu: Опель, Садовая, узк. пер. № 5.

Betygalos vargonin.

J. Jogminas

apsigyveno Maskvoje, Sokolnicij per. № 24, b. 1.

Kareivis R. Stakė

ieško savųjų iš Kauno gub., Ukmergės apskr. Anykščių parap., Šiaulių sodžiaus. Kas žino, ar jie pabėgę, ar pasiliko tebegyveną vietoje, prašau pranešti šiuo adresu: Petrograd. Odielnyj zap. Kaval. Divizion, Špalernaja ul. № 53, R. Stakė.

IEŠKAU pažįstamų — atsiliiepkite! Mano adresas: Smolensk, Vitebskoje šossė 132, T-vo „Vilija“. J. Lozoraitis.

JONAS SEBASTINAVČIUS ieško tėvo Jono, motinos Agnieszkos ir sesers Leonoros SEBASTINAVIČIŲ iš Kauno gub., Ukmergės apskr., Vyžonų valsč., Skapiškio miestelio iš Mirabelio dvaro. Prašom pranešti šiuo adresu: Petrograd; Maniežnyj per. 9, b. 14.

Siuvėjas!

Pabėgėliai lietuviai! kreipkitės į savąjį sąžiningai jums patarnaus! Adresas: 7 rotė, № 10, b. 36. A. Baikštis.

„Rygos Garsas“ eina be pertraukos

ir šiais sunkiais metais, duodamas daugiausia žinių apie karą, apie lietuvių pabėgėlių reikalus, apie Lietuvos užimtus kraštus. Iki metų galo „R. Garsas“ tekaštuoja 1 r. 20 k., mėnesiui 40 kp. Galima iš kitur siųsti pašto smulkiosiomis markėmis. Ryga, Elizavetinskaja, 22.

115.000. BROLIŲ VAILOKAČIŲ ir B-vės DRAUGIJA 115.000.

turėdama garantijos: 115 tukstančių rub., žemės, namų ir kitokio nejudamo turto, daro per savo įgaliotinį Maskvoje šias operacijas: 1. Iminėja idėlius, mokėdama paprastus nuosimčius (5% — pasidėjusiems nemažiau kaip metams ir 4% — kiekvienam pareikalavimui). 2. Davinėja pasidėjusiems pinigų gyventi arba gražina paskolą. 3. Ima saugoti visokias brangenybes, apdrauzdama išlošiamuosius laktus nuo tiražo, tikrindama №№ ir t. t. 4. Tarpininkauja perkant bei pardudant % poperius. 5. Daro visokias kitas operacijas, Draugijos įstatų leistas. „Brolių Vailokačių ir B-vės Draugija“ užtikrinapadėtus pas ją pinigus ir kitas brangenybes visais savo turtais.

Reikalais prašoma kreipties kun. E. Paukštos adresu: Москва, Милютинский пер., д. Римско-Катол. церкви, кв. 4. Т-ву Бр. Вайлокайтисъ и К-о“.